

Lumină Lină

Revistă de spiritualitate și cultură românească

Gracious Light

Review of Romanian Spirituality and Culture

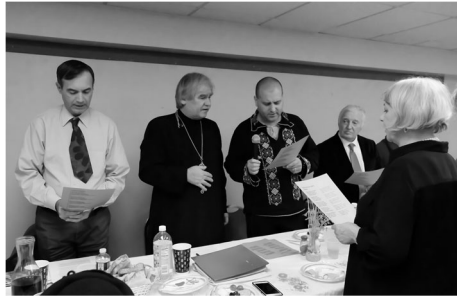


THE ROMANIAN INSTITUTE OF
ORTHODOX THEOLOGY AND
SPIRITUALITY
CAPELA SF. APOSTOLI PETRU
ȘI PAVEL

AN XXIV/ Nr.1
IANUARIE – MARTIE 2019
NEW YORK

Partea a doua

FOTOALBUM



11 noiembrie 2018 la Biserica „Sf. Ap. Petru și Pavel”, New York, Serbarea de Lăsatul Secului și Eveniment centenar

Se cântă Imnul lui Ștefan Vodă.
De la st.: Gabriel Gherasim,
Pr. Th. Damian, Constantin
Condurache, M. N. Rusu și
Nicole Smith.



M. N. Rusu,
critic și istoric literar



Gabriel Gherasim

Duminică 18 noiembrie 2018, la Biserica noastră, în cadrul Cenaclului literar „M. Eminescu” a avut loc lansarea volumului *VestArt* (ed. a 2-a) și a plachetei *Expresii expresive* de Dna Elena Mitru



Pr. Th. Damian



Elena Mitru



Mariana Terra



Valentina Ciaprazi



M. N. Rusu, redactor șef al revistei *Lumină Lină/ Gracious Light*, la împlinirea vârstei de 80 de ani, primește de la Pr. Th. Damian o placă aniversară ca distincție de merit.

**Între 22 noiembrie - 3 decembrie 2018
Pr. Th. Damian a plecat ca membru al
Societății „Dorul” împreună cu
Președintele Societății, Ing. Cristian
Pascu și alți doi membri în România
pentru a participa la evenimentele
centenale de la Alba Iulia.**



La plecarea din București.
De la st. Cristian Pascu, Cristian Boghian și Pr. Th. Damian.



24 noiembrie 2018, la Mausoleul de la Mărășești, depunând coroana de flori oferită
de Societatea „Dorul” (înființată în 1903 la New York) în cinstea eroilor neamului:
Pr. Th. Damian (st.), Prof. Horia Dumitrescu, directorul Muzeului județean
Vrancea, și președintele Societății, Ing. Cristian Pascu.



25 noiembrie 2019, participând
la Sfințirea Catedralei
Mântuirii Neamului,
la București.
Pr. Isidor Berbecar de la
Botiza, Maramureș (st.),
Pr. Prot. Ctin Alupei, Onești,
Pr. Prof. Th. Damian și Ing.
Cristian Pascu.

Pe 29 noiembrie 2018 a avut loc la Ateneul Român, București, celebrarea celor 100 de personalități din diaspora română care au primit medalia centenară din partea Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.



Dna Elena Natalia Intotero,
Ministru al Ministerului pentru
Românii de Pretutindeni



Prim Ministrul Guvernului
României, Dna Viorica Dăncilă



Pr. Prof. univ. Dr. Th. Damian se află (al doilea din st.) între cei onorați pe scena Ateneului Român.



Pr. Th. Damian, alături de
Dna Prim Ministru, Viorica Dăncilă.



Recepție la Ateneul Român.

Pe data de 1 decembrie 2018 delegația Societății „Dorul” din New York a ajuns la Alba Iulia.



Pr. Th. Damian, Valentin Pipa, Cristian Pascu împreună cu delegați din Maramureș.

Ing. Valentin Pipa, Ing. Cristian Pascu, Pr. Th. Damian, în fața muzeului de istorie.



Pr. Th. Damian cu Simona Mirela Miculescu, fost ambasador al României la Misiunea diplomatică a României la ONU.

Tulniceri suceveni la Alba Iulia.
Pr. Th. Damian alături de Nicolae Barbă, consilier, Consiliul județean, Suceava.





Pr. Th. Damian, Anca Sîrghie, Cristian Pascu
la Monumentul Unirii.



Anca Sîrghie (dr.), Pr. Th. Damian
și Denisa Albu Rasmussen lângă capsula timpului.



Una din multele ceremonii. P.F. Părinte Patriarh Daniel pe treptele Sălii Unirii.



De la st.: Vasile Iuga de Săliște din Cluj,
Eugen Șumîndan din Troy, Michigan,
Pr. Th. Damian, Cristian Pascu.

Duminică 16 decembrie 2018, la Biserica noastră, în cadrul Cenei literare „M. Eminescu” a fost lansat vol. *Prayers in Hell* (ed. a 2-a) de Th. Damian.



Criticul și istoricul literar M. N. Rusu prezintă cartea.



Mariana Terra



Pr. Th. Damian povestește istoria acestei ediții.

**25 decembrie 2018, Serbarea de Crăciun la Biserica „Sf. Ap. Petru și Pavel”,
Astoria, New York.**

După Sf. Slujbă
Pr. Th. Damian aduce
copiii la Moș Crăciun.



Tinerii noștri îl colindă
pe Moș Crăciun.

La rând pentru daruri.





Aspect din sala socială la masa festivă.



Fr. Paul Theophilus cu preteasa Dr. Suzana Theophilus.



Grup de tineri.



Familia Plăvițu, trei generații.



Cătălin Condurache și Mariana Orza; Georgeta Nüremberg cu nepotul



Mariana Plate (st.) și Mariana Orza

De la st.: Victor Plăvițu,
Andrei Damian, Michael Plate



„Hai să-ntindem hora mare”.



6 ianuarie 2019, Crucea de gheață de Bobotează la Biserica „Sf. Ap. Petru și Pavel”, New York

Seara de 5 ianuarie când crucea tocmai a fost construită.



Echipa de construcție și alți musafiri. De la st.: Nicu Paris, Cristian Pascu, preoteasa Claudia Damian, Daniela Mariano, M. N. Rusu, Pr. Th. Damian, Sorin Lazăr, Ciprian Solomon, Ion Plăvițu, Andrei Damian, Nicole Smith.

Pr. Theodor Damian
însoțit de Fr. Paul
Theophilus în timpul
Sf. Slujbe.



Între 12-13 ianuarie 2019 în New York a avut loc cea de-a 26-a ediție a Simpozionului „M. Eminescu” organizat de Institutul Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă și Societatea română creștină „Dorul”, New York, sub auspiciile Academiei Oamenilor de Știință din România, Filiala USA și ale Mitropoliei Ortodoxe Române din cele două Americi.



Pr. Th. Damian deschide partea întâia a evenimentului, din 12 ianuarie 2019, la restaurantul Boon din Queens. De la st.: Doru Tsaganea, M. N. Rusu, Th. Damian, Anca Sîrghie, Cristian Pascu, Ștefan Stoenescu, Mariana Terra, Dorian Branea.



DI Dorian Branea, directorul ICR, New York, se adresează celor prezenți.



Prof. Mariana Terra,
moderatoarea lucrărilor.



Ing. Cristian Pascu, președintele Societății „Dorul”, co-organizator, înmânează invitate de onoare a Simpozionului, Prof. univ. Dr. Anca Sîrghie, o medalie centenară din partea Societății.



Anca Sirghie



Ștefan Stoenescu



M. N. Rusu



Theodor Damian



Doru Tsaganea



Artista Viorica Colpacci, directora Galeriei de Artă Spiritus, a Institutului nostru, prezintă lucrările expuse.



Dr. Napoleon Săvescu primind de la Ing. Cristian Pascu, președintele Societății „Dorul”, medalia centenară a Societății.



Poză de grup cu o parte din cei prezenți (Foto: Alex Marmara).

Partea a doua a simpozionului, 13 ianuarie 2019, la Biserica “Sf. Ap. Petru și Pavel”, New York



Parastas pentru Mihai Eminescu, Grigore Vieru, Mitropolitul Antonie Plămădeală, George Alexe, Nicolae Cristea.



Pr. Th. Damian și Ing. Cristian Pascu, organizatorii simpozionului.



Pr. Damian mulțumește.



Ștefan Benedict oferă Pr. Th. Damian un crucifix sculptat de celebrul artist roman din New York, Constantin Antonovici.



M. N. Rusu

Lansarea volumelor *Meditațiuni politico-istorice. Spre Marea Unire* de Nicolae Cristea, ediție îngrijită de Anca Sîrghie și Marin Diaconu și *Întâlnire pe calea undelor. Interviuri despre scriitori români*, de Anca Sîrghie și Alexandru Brașovean.



Pr. Th. Damian



Anca Sîrghie oferă detalii despre munca de cercetare și redactare a lucrărilor.

Recital de poezie dedicată momentului



Pr. Th. Damian



M. N. Rusu



Cristian Pascu



Mimi Zaharia



Alexandra Pevida interpretând romane pe texte de M. Eminescu.



Napoleon Săvescu



Vasile Crețu



Elena Mitru



Nicole Smith



Angela Cawog



Vasile Bădăluță



Stoiciu Atanasie

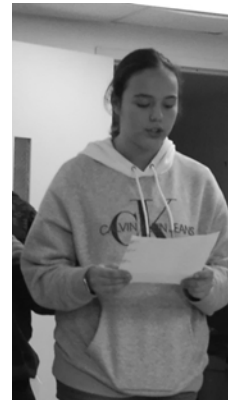


Paul Murariu

Prof. Irina Anițului și Școala de duminică. Muzică și poezie.



La chitară tânăra
Dora Paul





Aspect din sală



Pr. Mircea Dobre și Ioan Purcărea



Dr. Napoleon Săvescu și Anca Sirghie



Daniela Mariano (dr.)
și Anișoara Constantinescu



Alex Marmara (st.), Maria Purcărea,
Vasile Bădăluță

Duminică 20 ianuarie 2019, la Biserica „Sf. Ap. Petru și Pavel” din New York s-au desfășurat lucrările celui de-al 26-lea Simpozion dedicat Unirii Principatelor Române.



Se cântă imnul *Deșteaptă-te, Române*.



Câțiva dintre participanți: Rând unu jos: Prof. univ. Dr. Anca Sirghie (st.), invitata de onoare a evenimentului, Pr. Prof. univ. Dr. Theodor Damian, Dr. Napoleon Săvescu, Prof. univ. Dr. Doru Tsaganea, Gabriel Gherasim, psiholog.
În picioare (de la st.): Prof. Irina Anițului, Prof. univ. Valentina Ciaprazi, Prof. Elena Știrbei, Ing. Cristian Pascu, Mariana Orza, Prof. Nicole Smith, Ing. Ion Plăvițu, Angela Cawog, Prof. Victoria Plăvițu, Alecu Goțea.



Pr. Th. Damian
deschide evenimentul



împreună cu Ing. Cristian Pascu



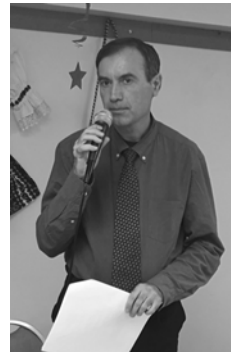
Prof. univ. Dr. Anca Sirghie



Dr. Napoleon Săvescu



Prof. univ. Valentina Ciaprazi



Gabriel Gherasim



Prof. univ. Dr. Doru Tsaganea



Moment festiv organizat de Prof. Irina Anițului, directoarea Școlii noastre de duminică. De la st: Aaron, Irina și Justina Anițului, Alex Orza, Andrei Damian, Nicole Smith, Elena Știrbei.



Pr. Th. Damian alături de Elena Știrbei (st.), Victoria Plăvițu, Irina Anițului, Anca Sîrghie, Ion Plăvițu și Maria Purcărea.



Elena Știrbei (la microfon) și Nicole Smith.

Dansul tricolorului:
Mariana Orza (st.), Felicia Georgescu și Angela Cawog.





Cristi Anițului filmează Hora Unirii.



Se lărgeste Hora.



Pr. Th. Damian cu o parte din cei prezenți.

colectia
antofos

**Theodor
DAMIAN**
Lazăre,
vino afară



JUNIMEA



THE ROMANIAN INSTITUTE OF
ORTHODOX THEOLOGY AND
SPIRITUALITY, NEW YORK

Symposium

**Knowledge and
Enchantment:
A World without Mystery?**

*The Twenty-fourth Ecumenical Theological
and Interdisciplinary Symposium*

Vol. XXIV, Nr. 1, 2017

Cupon de Abonament

Lumină Lină • Gracious Light
30-18 50th Street
Woodside, NY 11377

4 numere pe an: 60\$ inclusiv expediția

Numele
Adresa
Oraș/stat
Cod
Țară

Donații și contribuții pentru revistă:

Numele
Adresa
Oraș/stat
Cod
Țară

Suma:

Atât abonamentul cât și donațiile pot fi făcute prin check sau money order. Donațiile se scad la taxe.

O mângâiere

*Când îți pare că Dumnezeu
Te-a părăsit,
Dacă crezi
Că n-a auzit
Rugăciunile tale,
Dacă zilele grele
Te paralizează,
Să-ți aduci aminte
Că o mână nevăzută
Te mângâie.
O voce blândă liniștește
Furtunile ființei tale
Spunând,
"Copilul meu,
Și eu am suferit
Și plâns.
Și eu m-am simțit
Abandonat de Tatăl meu."
Atunci te strânge
În brațele sale
Și îți dai seama
Că nu te-a părăsit.*

Psalm luminat

*Doamne,
Ni te descoperi
În toate peisajele,
Plantele și ființele
Pe care le-ai creat.

Auzim vocea Ta
În vânt și ploaie.
Mirosim dulceața Ta
În brazii și flori.

Inspiri artiști, compozitori,
Scriitori, și poeți.
Legile și poruncile Tale
Sunt busola care îl călăuzează pe om.
Fără Tine murim.*

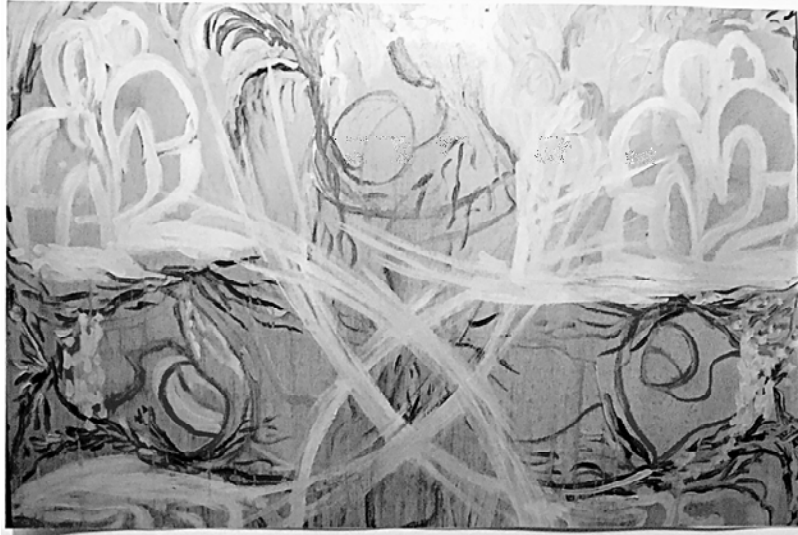
Farul nostru

*În mașina vieții,
Dumnezeu este farul nostru.
Luminează drumurile întunecoase
Ale îndoielii,
Incertitudinii și suferinței.*

*Farurile lungi și scurte
Ale Domnului
Nu primejduiesc pe nimeni
Ci le permit celor rătăciți
Să se întoarcă acasă
Unde sufletele lor împovărate
Se pot odihni.*

Carrie Hooper*

* Carrie Hooper este o profesoară americană nevăzătoare ce a învățat limba română singură. Textele de mai sus sunt scrise direct în românește.



Paula Slivinschi, *Întâlniri galactice*

O carte care trebuie citită în școli



Poezia Aureliei Rînjea din noul ei volum dedicat Centenarului Marii Reunificări de la 1918, intitulat sugestiv *Doină în țara mea de rai* (Ed Karta-Graphic, Ploiești, 2018, 262 pp.) este un cântec dor, o doină cântată de sufletul îngeresc al Românului, cântec ce leagă durerea și iubirea tuturor generațiilor trecute, de la daci și dinaintea lor până la cei de astăzi pentru care trecutul acestui neam și al acestor plaiuri trebuie să fie sfânt și nemuritor.

Poemele din volum sunt toate ca sfatul aprins dar dureros al părinților și al bunicilor dat copilului ce pleacă din casa părintească: „Să nu uiți, Darie!”

Poezia de aici este ca o liturghie laică dedicată țării și neamului nostru. Ca în orice liturghie, pe lângă alte elemente există cel doxologic, cel comemorativ și cel confesiv.

Elementul doxologic este prezent în toate locurile unde poeta elogiază valorile și frumusețile spiritului românesc și ale locurilor sălășluirii sale. Astfel sunt evocate și cântate Țara ca și colț de rai, plaiul mioritic, poezia satului, a orașului, a sufletului omului bun, carul cu boi, limba română, dar și locuri precum Slănicul Prahovei, Iașii, Ploieștiul, etc.

Aspectul comemorativ răzbate în versuri în care poeta aduce în actualitate strămoșii, neamul românesc în general ca popor ales, dar și chipul bunicilor, al părinților, copilăria cu personaje și întâmplările ei, sărbătorile, credința statornică în Dumnezeu (la români Dumnezeu stă în capul mesei).

Aspectul confesiv apare în declarațiile autoarei, nenumărate, în care-și exprimă dragostea de neam, în contextul actual, de frații noștri basarabeni, dragostea de Biserica străbună, de valorile spirituale ce ne mențin dăinuirea ca neam în acest colț de rai care este România, declarații ce culminează în versuri ca acestea: „Țara ca o Biserică vie” sau „Țara mea/ Biserică a inimii mele/ arzi în mine...”.

Militând pentru reunirea tuturor provinciilor românești Aurelia Rînjea nu scapă din vedere faptul că la conducerea României de azi există așa de multă corupție, în total contrast cu ceea ce ar merita neamul nostru în momentul actual de răscruce a existenței sale.

Iată vocea autoarei: „Astăzi vânătoarea/ A luat dimensiuni/ Apocaliptice/ Se vânează/ Tot ce se poate” (*Vânătoarea*).

Acest volum, cântec de dragoste pentru România, ne descoperă modul dar și intensitatea cu care autoarea se identifică cu neamul ei, fapt ce o face să declare simplu și clar: „Eu sunt România”.

Iată o carte care trebuie citită în școli!

Th.D.

O nouă contribuție la înțelegerea teologiei euharistice

Dr. Dacian But-Căpușan e deja cunoscut spațiului teologic românesc și nu numai, datorită lucrărilor publicate anterior¹, studiilor și articolelor care-i poartă semnătura, dar și cronicilor pe care le inserează cu consecvență în paginile revistei *Renașterea* a Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Vadului, Feleacului și Clujului, în cadrul cărora consemnează cu conștiinciozitate activitățile științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă din urbea ardeleană.

De această dată, dânsul vine în fața cititorilor cu un interesant volum dedicat Sfintei Euharistii, și dimensiunii ei sacramental-sacrificiale (Dacian But-Căpușan, *Sfânta Euharistie - taină și jertfă*, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, Zalău, 2018). Cercetarea confirmă preocupările sale din spațiul doctrinar, deschise de ampla și bine documentata teză de doctorat ce analizează comparativ eclesiologia răsăriteană și cea protestantă. În plus, e redactată într-o manieră frumoasă, cu nuanțe de interdisciplinaritate, îmbinând teologia dogmatică cu istoria bisericească, patrologia, teologia liturgică, și alte aspecte din spectrul cercetării desfășurate în domeniul bisericesc.²

În debutul cercetării, dânsul vorbește despre problema comuniunii și intercomuniunii (pp. 7-26), prezentând perspectiva ortodoxă asupra acestui subiect delicat. După menționarea aspectelor ce țin de receptrea ei în

¹ A se vedea: Dacian But-Căpușan, *Eclesiologia protestantă din perspectivă ortodoxă în lumina cercetărilor mai noi*, col. „Restauratio”, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2015; Valer Bel, Dacian But-Căpușan (coord.), *Omagiu Părintelui Prof. Univ. Dr. Ioan I. Ică, la împlinirea vârstei de 75 de ani: 1932-2007, 40 de ani de teologhisire*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2007; Dacian But-Căpușan, *Teologia simbolică și comparată - suport de curs*, Editura Credință și viață în Hristos a Episcopiei Sălajului, Zalău, 2012; Dacian But-Căpușan, *Călăuzele Teologiei Dogmatice și Simbolice - suport de curs*, Editura Episcopiei Sălajului, Credință și viață în Hristos, Zalău, 2013; Ioan-Vasile Leb, Gabriel-Viorel Gărdan, Dacian But-Căpușan (coord.), *Revelații ale unității la Sfinții Părinți capadocieni*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2013; Dorel Man, Gheorghe Șanta, Dacian But-Căpușan, *Educație, conștiință și mărturisire*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014; Dacian But-Căpușan, *Relația dintre Hristos și Biserică și consecințele ei în plan social în Europa contemporană*, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, Zalău, 2014; Gheorghe Șanta, Dacian But-Căpușan (coord.), *Teologie, pastorație, istorie. Omagiu părintelui conferențiar universitar doctor Dorel Man la împlinirea vârstei de 60 de ani*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2014.

² Este vorba despre: Dacian But-Căpușan, *Eclesiologia protestantă din perspectivă ortodoxă în lumina cercetărilor mai noi*.

cercetarea românească, autorul subliniază importanța ei în spațiul ecumenic. El arată că:

„Această problemă a figurat pe agenda primelor cinci Adunări generale ale Consiliului Ecumenic al Bisericilor, fiind dezbătută și studiată sub toate aspectele, implicațiile și consecințele ei, dar fără a se ajunge la o soluționare deplină. S-a creat o impresionantă literatură cu privire la comuniune. Teologia ortodoxă românească și-a adus o importantă contribuție în această direcție... rezultatul cel mai îmbucurător al tuturor acestor dezbateri și cercetări e că teologii au început să abordeze eclesiologia, Biserica și unitatea ei, într-un mod nou, din perspectiva comuniunii, redescoperind astfel un vechi concept și principiu neotestamentar și patristic, eclesiologic fundamental”. Preocuparea pentru această problemă teologică centrală rezultă cu siguranță din faptul că eclesiologia oferă esența doctrinară a confesiunilor creștine. Soluționarea ei angajează principalele capitole ale Teologiei (p. 8).

Apoi, aspecte precum etimologia termenului, semnificația lui pentru teologia biblică, cea patristică sau viața Bisericii, dar și alte aspecte similare, sunt trecute în revistă în interesantul expozeu teologic. Demn de remarcat este aici frumoasa broderie de argumente, ce aduce împreună voci exponențiale ale istoriei bisericii din primele veacuri, precum Sfântul Ioan Gură de Aur sau Sfântul Maxim Mărturisitorul, și teologi contemporani ai spațiului autohton, precum părinții Dumitru Stăniloae sau Ioan Ică jr.

Cel de-al doilea capitol este apoi dedicat modului în care relația dintre Biserică și Euharistie se regăsește în teologia Ortodoxă (pp. 27-72), în vreme ce următorul este dedicat unui important document din spațiul ecumenic, intitulat *Botez, Euharistie, Ministeriu* (Lima 1982), la a cărui realizare o contribuție aparte a avut un mare teolog răsăritean, respectiv Nikos Nissiotis,³ autorul prezentându-l în amănunt și evidențiindu-i deopotrivă plusurile și minusurile, într-un mod obiectiv și profesionist. Cea de-a patra parte a lucrării (pp. 140-168) reflectă cel mai bine titlul întregului volum, fiind dedicată celor două dimensiuni, cea sacramentală și cea sacrificială a Tainei centrale a vieții creștine. Autorul reușește să atingă aici un aspect de o subtilitate aparte, vorbind despre modul în care, prin Euharistie, jertfa devine parte ontologică a Bisericii:

„De data aceasta, la sacrificiul lui Hristos participă și se adaugă și sacrificiul Bisericii, întrucât a devenit trupul Său tainic. Euharistia se săvârșește nu numai pentru Biserică, ci și prin Biserică, jertfa Bisericii nu substituie jertfa lui Hristos. Jertfa lui Hristos e înconjurată de jertfa

³ A se vedea: Iuliu-Marius Morariu, „Nikos Nissiotis – an Orthodox Approach of the Mission,” în *Philotheos - International Journal for Philosophy and Theology*, XVI (2018), nr. 1, pp. 135-144, pentru mai multe informații cu privire la contribuția lui la acest document, dar și la înțelegerea teologiei ortodoxe într-un cadru ecumenic.

Bisericii pe care o pătrunde și o plinește. Euharistia este jertfa Bisericii, cu toate că Biserica nu oferă nimic, ea pregătește numai condițiile corespunzătoare sub care Domnul se prezintă sub formă de jertfă oferită neîncetat lui Dumnezeu... oferă elementele fizice, reprezentări figurative ale adevăratului trup și sânge ale Domnului, nu însuși Trupul și Sângele Lui”. Un teolog ortodox român contemporan sintetizează în chip foarte fericit: „prin jertfa euharistică, jertfa Bisericii se preface în jertfa lui Hristos” (p. 77).

Dinspre sfera teologiei speculative, pe care o stăpânește în detaliu, reușind să-i ofere cititorului și în cadrul acestui capitol, ca de altfel și în alte subunități tematice ale lucrării, teologul Dacian But-Căpușan deplasează discursul înspre spațiul istoric, arătând cum se reflectă tematica euharistică în *Mărturisirile de credință ortodoxă* (pp. 141-168), în partea finală a investigației volumului. Astfel, după o definiție clară ce cuprinde spațiul etimologic, argumentarea scripturistică, cea patristică și liturgică, un periplu în spațiul ecumenic, unde problematica nu este abordată doar la nivel abstract, ci și prin intermediul unui document devenit reprezentativ, asumat de Mișcarea Ecumenică, și o frumoasă prezentare a aspectelor de profunzime ce îmbogățesc patrimoniul teologiei răsăritene, cititorul este invitat să vadă și modul în care viața Bisericii a asumat și înțeles cele două dimensiuni euharistice fundamentale și cum, pornind de la interpretarea lor, și-a educat credincioșii.⁴ Desigur, amplul și interesantul demers, structurat atât de frumos și original se bazează pe o bibliografie amplă, adusă la zi, ce reunește atât lucrările unor autori deveniți referențiali pentru viața Bisericii, cât și texte mai noi, provenite din diferite spații confesionale, după cum se poate vedea atât din aparatul subsidiar, cât și din lista bibliografică de la final (pp. 169-189).

Prin stilul elegant al expunerii, profunzimea conținutului teologic, dar și frumusețea, cursivitatea și organizarea abordării, ce prezintă într-un mod de-a dreptul holistic un aspect esențial al teologiei și vieții eclesiastice, lucrarea de față se constituie într-o frumoasă contribuție la înțelegerea teologiei euharistice, ce va fi cu certitudine utilă cercetărilor viitoare, atât datorită caracterului ei de sinteză a unor surse atât de variate și dinamice,

⁴ Concluzia la care ajunge la finele unui astfel de demers este și ea una cât se poate de interesantă, fapt pentru care considerăm importantă semnalarea ei aici: "Mărturisirile de credință ortodoxă ale secolelor al XVI-lea - al XVII-lea nu au avut ca temă principală misterologia. Ele nu oferă o definiție autoritativă a Sf. Taine, a Tainei Sf. Împărtășanii, nu expun exhaustiv și sistematic învățătura despre Euharistie, dar conțin afirmații de mare însemnătate, cu argumentare scripturistică solidă. Mărturisirile de credință ortodoxe accentuează legătura strânsă a misterologiei cu eclesiologia, pentru că Sfintele Taine există și se desăvârșesc în chip văzut numai în Biserică și de către Biserică." Dacian But-Căpușan, *Sfânta Euharistie - taină și jertfă*, Editura Episcopiei Sălajului "Credință și viață în Hristos", Zalău, 2018, p. 166.

cât și datorită modului în care autorul știe să actualizeze mesajul investigației sale, oferind o perspectivă actuală asupra unei problematice importante, discutate anterior de către spațiul teologic, însă nu în modul în care el însuși o abordează.

MENUȚ MAXIMINIAN

Incursiunile sentimentale ale unui româno-american

Stabilit de câțiva ani pe tărâmul făgăduinței, Dorin Nădrău nu și-a uitat nicio clipă rădăcinile, vorbind și scriind cu ardoare și patriotism despre țara natală și despre reperele cultural istorice ale acesteia în publicații de largă circulație peste Ocean, cum sunt *Curentul internațional* și *New York Magazin*. Astfel, ca un firesc, textele publicate de acesta au văzut, în 2017, lumina tiparului în cadrul volumului *Incursiuni sentimentale* (Ed. Bistra, Timișoara, 2017).

Deși ne atrage încă de la început atenția că nu avem de-a face cu literatura în această carte, Dorin Nădrău reușește, totuși, să aducă în fața noastră adevărate pagini de jurnal, „rezultatul parcurgerii unui drum bătătorit al rememorării, un drum intim, care îmi stârnește invariabil sufletul, readucându-mi în minte o lume trecută care în mine n-a vrut să moară și oferindu-mi farmecul tonic al aducerilor aminte” (p.7).

De la așternerea pe hârtie a unor povești personale legate de statutul de imigrant, pornind pe urmele bunicilor ce au locuit o perioadă în America, până la evocarea unor mari personalități ale istoriei și culturii noastre, autorul ne prezintă, în carte, dorința de libertate, dar și sentimentul celor plecați „de a nu fi acasă”, estompat printr-un „antidot probat în ultimii ani”, acela al scrisului.

Poate, unul dintre cele mai interesante texte ale cărții este cel intitulat „Din însemnările unui (alt fel de imigrant)”, în care autorul își descrie propria poveste a drumului american, unul poate nedorit la început, dar care i-a adus mai apoi o serie de împliniri într-o etapă a vieții în care se gândea că nu mai poate relua viața de la capăt. Cineva spunea cândva că destinului nu-i place să facă retușuri.

„Aserțiunea cu valoare de maximă am putut-o deseori verifica de-a lungul anilor, gândindu-mă în urmă, acum mai conștient ca oricând, că am trecut de jumătatea firului pe care mi l-a tors ursitoarea. Convins că nimic nu este absolut întâmplător pe lumea asta, îmi amintesc astăzi cu nostalgie și înțelegere un moment din tinerețea mea fragedă care putea să-mi schimbe radical drumul prin această viață efemeră. Bunicii mei din partea mamei au aparținut generației de români ‚Mia și drumul’ de la începutul secolului trecut, emigrând în America. Asemenea multor ardeleni, după

mai bine de zece ani, s-au întors în România unde după puțin timp s-a născut mama mea, cea mai mare dintre cei trei copii pe care i-au avut. Nu o dată m-am întrebat ce parcurs ar fi avut viața mea dacă mama mea s-ar fi născut în America... Dar iată o întâmplare petrecută după mulți ani de la repatrierea bunicilor ce îmi induce un motiv justificat de a mă convinge tot mai mult că, structural cel puțin, totuși, America mă atrăgea în mod inconștient și involuntar... Despre America știam multe și pot să afirm cu tărie că niciodată nu am fost influențat în opiniile mele despre această țară de mulți dintre cei care după ce ajung în State devin musafiri de profesie în România și care cum au apucat să treacă Oceanul se uită la români de sus și îi socotesc, în sinea lor, drept proști. Cunoșteam despre America și păreri unora care duceau la concluzia că reprezintă o cultură unde doar cel tare supraviețuiește și unde lamentările și slăbiciunile sunt privite cu dispreț. Națiune de învingători, nu de visători. De asemenea, că aici piața dictează și totul se realizează prin inițiativă privată, nimeni neriscând un cent dacă nu se întrevede un profit. Profesiile mele (inginer și avocat), dintre cele pentru care la ora actuală în țară tinerii care pășesc pe porțile facultăților fac cele mai lungi cozi, mi-au permis să cunosc și alte aspecte despre America, lucruri cu adevărat minunate, nemaipomenite. Astăzi pot să afirm că America este mult mai mult decât mi-am putut eu închipui... Nici în cele mai ciudate vise nu mi-aș fi închipuit că voi ajunge în America. Tot paradoxal este că atunci, în 2010, destinul meu a decis să facă retușuri..., povestea vieții mele devenind foarte simplă și ușor de relatat: în mai puțin de o lună am primit viza de SUA, în ciuda unor posibile impedimente, având în vedere că eram singur și cu o situație materială superioară mediei, peste aproape două luni m-am (re)căsătorit, iar în următoarele trei luni mi s-a eliberat autorizația de muncă și Green Card-ul. Eu nu am părăsit România nici din rațiuni politice și nici economico-sociale. Plecarea mea a fost, pur și simplu, o alegere. Este incontestabil că nu am fost obligat să iau calea exilului. De fapt, trebuie spus că eu mă situez alături de cei care consideră, pe bună dreptate, că termenul a devenit caduc în lumea globală în care trăim și că la un anumit nivel suntem cu toții călători pe acest pământ, în această viață. Pentru cineva care se gândește că practic am luat viața de la capăt, vreau să spun că secretul ține de personalitatea mea. Firea mea de ardelean m-a obligat toată viața mea să nu mă dau bătut... Pe ‚Titanic’ au fost 13 transilvăneni: unul a supraviețuit. Îmi persista în minte scena din film cu orchestra care, pe puntea vasului, a cântat până în ultima clipă, pierind cu toții, înghițiți de apele Atlanticului, ‚Mai aproape de Tine, Doamne!’...Integrarea în sistemul american înseamnă în primul rând promovarea redefinirii identității, necesității vitale de a exista și funcționa într-o alta lume, adică într-o nouă cultură și într-un nou context. Pot să spun acum că de la început am fost fascinat de americani, de atitudinea ‚I can’ și spiritul pozitiv. Sunt entuziasmat că aici lucrurile au sens, că există reguli bine gândite care se aplică și chiar funcționează. Îmi place și că societatea

americană te învață să nu închizi ușa... În sfârșit, nu regret nici o clipă că, vorba unui bun prieten, 'am dat porcul pe curcan că-i mai corect politic și nici n-are colesterol'. Desigur, îmi lipsește România natală, nu cea abstractă sau conceptuală", spune autorul cărții.

Însemnările din paginile 9-12 sunt completate cu altele, la paginile 13-17, astfel încât avem o relatare amănunțită a prezenței românului nostru în spațiul american. Despre Eugen Doga, cel care a compus cântecele celebrului film *Șatra*, despre Ilie Stepan, valoros muzician al rock-ului românesc, generalul american de origine română Simeon G. Trombitas, comandant al Armatei de Sud a SUA, despre laureații premiului Oscar - Jean Negulesco și Edward G. Robinson, și mulți alți români ce ne-au făcut cinste în America, găsim date în această carte. Nu sunt omiși nici cei care au făcut istorie, începând cu Avram Iancu, Nicolae Iorga, Constantin Brâncuși, fiecare poveste fiind trecută prin filtrul propriului suflet, astfel încât scriitorul este prins în această horă a respectării valorilor. În textul „False ipoteze, calomnii și neadevăruri care dor”, autorul trage un semnal de alarmă asupra falselor povești care circulă despre personalități precum Mihai Viteazul, Avram Iancu, Mihai Eminescu. „Calitatea articolelor sale, temele abordate și excelența documentare probează o cunoaștere profundă a istoriei și tradițiilor românești pe care le promovează în țara de adopție, Statele Unite, ca un adevărat patriot trăitor la mii de kilometri de țara natală, România. Dorin Nădrău este un bun exemplu pentru românii care nu au uitat că vectorul principal în recunoașterea unui popor, în străinătate, este cultura sa fără de care națiunile lumii ar însemna nimic în America”, spune Grigore L. Culian, fondatorul ziarului *New York Magazin* (pe coperta IV a cărții).

La rândul lui, directorul ziarului *Curentul internațional*, Ștefan Străjeri, scrie în Postfața cărții: „Textele lui Dorin Nădrău, prin spectrul larg al subiectelor tratate, îmbie la reflecții spre cultura și istoria românilor, sociologia românilor, atât a celor din țară, cât și a celor rătăciți pe mai multe continente. Dorin Nădrău, în mod cert, este și va rămâne un nume cunoscut în corpul viu și activ al comunității româno-americane”.

Dincolo de faptul că apără istoria neamului, că o spune răspicat și tare că nu a mers din propria țară din cauza unor nevoi, ci așa a fost destinul, Dorin Nădrău este și un apărător al bisericii străbune.

Cartea lui este ca o oglindă a unui intelectual care promovează în America cultura poporului său, declarând răspicat, prin textele lui, că este mândru de originile sale. Și nu e puțin lucru.

Un strigăt împotriva uitării

Gabriel Gherasim, prolific scriitor român din New York, cu preocupări de psihologie și de istorie, în special istoria dezastrului comunist, a publicat un nou și interesant volum, *Românii din Bucovina. Convorbiri cu Dr. Ion Popescu, Parlamentul Ucrainei* (Editura Gens Latina, Seria „Români cu care ne mândrim”, Alba Iulia, 2018, 112 pp.).

Cartea prezintă situația românilor din Ucraina (Nordul Maramureșului istoric, Bucovina și Basarabia de Nord, Ținutul Herței, Regiunea Odesa, și alte zone ale Ucrainei, atât în timpul când aceasta era republică sovietică, dar și după dezmembrarea URSS. Dr. Ion Popescu, strălucit intelectual român din Ucraina, politician recunoscut la nivel național și internațional, aduce în sprijinul demonstrațiilor sale numeroase statistici axate pe cronologie, regiuni, componență demografică, educație, etc.

În contextul „situației românilor” din Ucraina interlocutorul autorului cărții vorbește cu claritate și curaj, cu dovezi istorice dar și de mărturie contemporană, despre îndelungata persecuție a românilor, cu referiri precise la politicile de deznaționalizare, asimilare forțată, masacre, deportări și alte feluri de discriminări suferite de populația românească în trecutul sovietic și după aceea.

Volumul conține de asemenea informații la zi despre societățile și școlile românești, publicații, programe și alte mijloace media din Ucraina.

Prin această lucrare Gabriel Gherasim și Ion Popescu ajută cititorii să ajungă la o necesară conștientizare a situației fraților noștri români ce locuiesc în teritorii tradiționale românești dincolo de hotarele actuale ale țării.

Volumul este un strigăt împotriva uitării.



Theodor Damian

Filocalie laică

La celebra întrebare a lui Nechifor Crainic „Unde sunt cei ce nu mai sunt?”, puțini sunt cei care încearcă să răspundă și, trist, o fac pe cont propriu, nefiind ajutați de instituțiile abilitate ale statului. Universitara, istoricul literar, prozatoarea și poeta Mihaela Albu este una dintre cei puțini, de aici marele ei merit, care se apleacă asupra valorilor uitate, marginalizate sau îngropate ale culturii și spiritualității noastre.



Ca cea care a trăit departe de țară mai mulți ani (a predat la Universitatea Columbia din New York) când a avut șansa să vină în contact direct cu reprezentanți de seamă ai spiritului românesc, unii acum trecuți la Domnul, alții încă în viață, cu un acut simț al observației și o nesățioasă curiozitate, dar mai ales cu o mare inimă românească, Mihaela Albu s-a îndrăgostit de cultura exilului și a diasporei române în general, fapt ce a ajutat-o să acumuleze tezaure de informații despre mari scriitori români uitați în țară (cazul Vintilă Horia, pentru a da un singur exemplu), informații pe care, cu ochi atent de cercetător le-a sistematizat și publicat în volume care au consacrat-o în domeniul istoriei literare, în special a exilului. În contextul acestei pasiuni pentru aducerea în conștiința generațiilor de azi, a valorilor rămase uitate dincolo de frontierele țării, pentru restituirea, recuperarea și reînvierea „celor care nu mai sunt”, se înscrie și noul volum al scriitoarei *Azi despre ieri* (Ed. Eikon, București, 2018, 178 pp.).

Avem în față sumă de dialoguri cu personalități din diasporă dar și din țară, dialoguri, așa cum arată titlul volumului, purtat *azi* despre cei de *ieri* însă. În felul acesta cititorul are șansa să cunoască oameni de seamă ca Slavko Almăjan, Dan Angheliescu, Barbu Cioculescu, Aurora Cornu, Mihaela Mamali Demetrescu, Constantin Eretescu, Pamela Ionescu, Adrian George Sahlean, și să afle lucruri inedite despre Ion Biberi, Brutus Coste, L.M. Arcade, Ștefan Baciu, Camilian Demetrescu, Eli Lothar, Anton Golopenția, Victor Săleanu, Mihai Ursachi, Cezar Ivănescu și mulți alții.

Volumul este un fel de filocalie laică menită să îmbogățească și să înfrumusețeze mintea și inima cititorului român, conștientizându-l de existența unor noi valori peste care, altfel, timpul și-ar putea întinde aripa de umbră.

Volumul este deci un demers împotriva uitării. *Antilethe*.

Th.D.

Poezia ca incantație

Elisabeta Bogățan își scrie poezia cu pana de lumină a aripei ce zboară între cer și pământ, și atât de în amândouă că nu se mai știe dacă aripa este a îngerului pământesc ori a omului ceresc, cum ar zice un sfânt. Așa înțelegem din noul ei volum de versuri *Iubirile* (Ed. Eurostampa, Timișoara, 2018, 70 pp.), un volum al arderii, pentru că iubirea nu este altceva decât ardere și căutarea este o ardere și înălțarea „cu tăcerea pe tăcere călcând” de asemenea, după cum și Învierea Domnului „cu moartea pe moarte călcând” a fost și este o mare ardere.



Cartea, scrisă cu inspirația și vibrația ce ți se transmite și care te face s-o citești înfrigorat și aproape vrăjit, pentru că aici poezia autoarei devine incantație, este o culegere de mărturisiri în fața lui Dumnezeu, deci rugăciuni totodată, despre și pentru „păcatele” iubirilor ce fac din viața autoarei un rug aprins, un jertfelnic pe care fumul jertfei bineplăcute lui Dumnezeu, duhul umilit, își caută drumul spre ceruri.

Căutarea, în ascensiunea ei, nu e ușoară, întâmpină asperități, vânturi, îndoieli, ispite, dar ajunge totuși la țintă pentru că fumul jertfei face legătura între cele două iubiri: cea de jos, curată, și cea de sus, absolută ca într-o relație tainică unde simți că Adâncul cheamă pe adânc.

Da, Elisabeta Bogățan își scrie poezia cu pana de lumină a aripei ce zboară între cer și pământ.

Th.D.

NICOLE SMITH

Banchetul anual al Societății „Dorul”: „A ruginit frunza din vii”

„Azi limba e una, rasa e una și etnologic e unul și același popor
care nu mai doarme somnul pământului și al veacurilor .”

Mihai Eminescu

În fiecare an, în luna noiembrie, are loc banchetul Societății Române Creștine „Dorul” care a fost înființată în 16 noiembrie 1903, la New York, deci acum 115 ani.

Ca și primele societăți fraternală românești înființate în 1902 („Carpatina” în Ohio și „Vulturul” în Pennsylvania) și Societatea „Dorul” (fondată de românii din vechiul Regat) a avut rolul de a păstra identitatea etnică, lingvistică, culturală și religioasă a românilor emigranți din America de Nord, dar și scopul de a rezolva problemele cu care se confruntau românii nou sosiți pe pământ străin, să-i încurajeze să se ajute reciproc, să vorbească limba de acasă, să afle răgazul care să permită să-și păstreze obiceiurile și credința, să crească familii de nădejde, cu frica de Dumnezeu.

Banchetul Societății „Dorul” a avut loc în 9 noiembrie 2018 la Restaurantul românesc „Boon” al cărui manager este basarabeanul Radu Panfil.

Sala, festiv aranjată, a primit pe cele peste 70 de persoane care au participat la această sărbătoare.

D-l inginer Cristian F. Pascu, președintele Societății „Dorul” a avut cuvântul de deschidere, prezentând programul serii românești, în principal, și înmânarea medaliei jubiliare „Centenarul Marii Uniri” la un număr de 25 de persoane, membri și simpatizanți ai acestei societăți. S-a ținut un moment de reculegere pentru eroii martiri ai neamului.

S-au intonat imnurile: *Deșteaptă-te române, Când era să moară Ștefan* precum și cântecul *A ruginit frunza din vii*.

Preoții Theodor Damian, Mircea Dobre și Ioan Proteasa au binecuvântat pe cei prezenți și mâncarea care s-a servit, apoi a urmat un program de muzică românească de operetă susținut de soprana Maria Cristina Necula, după care Președintele Societății, alături de cei trei preoți prezenți, a înmănat medaliile.

Medalia are pe avers numărul 100 și conturul hărții românești cu efigiile celor trei mari edificatori ai Marii Uniri de țară: Mihai Viteazul, Alexandru Ioan Cuza și Ferdinand I, iar pe revers apare cifra 115 și înscrisul „Dorul” Christian Society, 1903.

Oferind medalia centenară Pr. Prof. Dr. Theodor Damian, D-I Cristian Pascu a menționat faptul că Părintele Profesor a fost distins și cu medalia „100 pentru Centenar” în cadrul Galei de la Ambasada României din Washington D.C., pe data de 17 octombrie a.c., fiind una dintre cele zece personalități din America de Nord distinse în acest fel și unul dintre cei 100 de români din toată diaspora, personalități care prin munca lor specifică au adus o contribuție semnificativă la promovarea valorilor românești în comunitățile lor și care, deasemenea, prin realizările lor pe plan academic, au adus o mai mare vizibilitate imaginii României în lume.

Președintele Societății a menționat și evenimentul centenial organizat de Societatea „Iuliu Maniu” din New York la care a participat anterior: „Gala Centenară 2018”.

Petrecerea a avut și momente hazlii; s-au desemnat cei mai rapizi băutori de must, câștigător pentru locul întâi fiind D-I George Dobra.

Seara a continuat cu cântec dans și voie bună. Fiecare participant a primit o insignă cu eșarfa tricolor; pe insignă este desenată harta României Mari și apar chipurile celor trei figuri istorice: Mihai Viteazul, Alexandru Ioan Cuza și regele Ferdinand I, întregitori de neam.

Atmosfera caldă, prietenească, a marcat sentimentul de mândrie patriotică și bucuria de a aparține unei astfel de societăți.

ANCA SÎRGHIE

Mihai Eminescu sărbătorit la New York

Simpozionul Mihai Eminescu de la New York, organizat de Institutul Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă din metropola americană, în colaborare cu Societatea Română Creștină „Dorul”, sub auspiciile Academiei Oamenilor de Știință din România, filiala U.S.A, și ale Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi, s-a desfășurat în 12 și 13 ianuarie 2019. Cea de-a XXVI-a ediție a sa a fost un eveniment complex, constituit dintr-o sesiune academică de comunicări științifice, parastasul tradițional pentru marele poet al neamului românesc și o reuniune culturală amplă a Cenaclului „Mihai Eminescu” din New York.

Prof. univ. Dr. Th Damian, ctitorul și neobositul organizator al manifestării, președintele Cenaclului „M. Eminescu” și directorul revistei *Lumina lină* de la New York, a deschis sesiunea de comunicări din 12 ianuarie a.c., menționând mesajele de salut ale instituțiilor din țară și din străinătate care și-au manifestat încântarea să aplaude evenimentul, apoi anunțând pe distinșii oaspeți invitați din România și din America.

Ing. Cristian Pascu, președintele Societății „Dorul”, activă în metropolă din 1903, a apreciat că „asemenea întâlniri sub patronajul

spiritual al lui Eminescu, cu care ne întâlnim an de an la New York, ne ajută să ne găsim pe noi înșine. Anul 2018 a avut pentru românii de pretutindeni o semnificație deosebită, Centenarul Marii Uniri. Însă a fi de Centenar acasă, în țară, chiar la Alba Iulia, înseamnă a te umple cu energie. Pretutindeni în țară ne-am reîntâlnit cu Eminescu. Chiar și într-un sat din Bucovina unde am vizitat o biserica de lemn ridicată acum 300 de ani. Acolo am descoperit mormântul bunicii dinspre mamă a Poetului, Paraschiva Jurașcu, cea care a murit la 50 de ani.”

Prof. Mariana Terra, moderatoarea sesiunii, a dat cuvântul unui invitat de onoare al evenimentului, Dl. Dorian Branea, directorul Institutului Cultural Român de la New York, care a apreciat că „această reuniune este cel mai frumos mod de a-ți petrece o zi la New York, căci Mihai Eminescu este o perfectă ancoră identitară, una care merită continuată ca tradiție. În străinătate, primează instituții cum sunt familia, în care mama perpetuează limba, făcând copiii să înțeleagă tradițiile și obiceiurile naționale, și asociațiile culturale, cărora li se alătură Biserica, foarte importantă ca factor de păstrare a identității naționale. Abia pe locul 3 figurează Statul Român cu instituțiile lui. Evenimente cum este Simpozionul Mihai Eminescu ne ajută să simțim românește.” Ca noutate de viu interes, directorul a anunțat că I.C.R-ul din New York organizează turneul Orchestrei Simfonice Naționale a României, care va susține în S.U.A. șapte concerte, dintre care șase cu casa închisă. Ascultând o asemenea veste neașteptată, mi-am spus că nici nu pot visa să ascult tocmai în America pe minunații instrumentiști, cu toții tineri și exuberanți, ai acestei orchestre despre care auzisem vorbindu-se în țară. Mi-am luat gândul de la ei, reținând ideea că biletele erau vândute, deși prețul unui bilet era în jur de 100\$. Tot acum se marchează, avea să continue domnul director Branea, debutul președinției la Uniunea Europeană a României, o investire fără precedent, dovedind prețuirea de care se bucură țara noastră în lume.

Sesiunea științifică a celei de a XXVI-a ediții a Simpozionului Eminescu a avut ca temă generală *Discursul identitar la Eminescu: Patriotism și naționalism ieri și azi în conștiința românească* și onoarea de a o deschide mi-a fost oferită mie, ca universitară și istoric literar anume sosită de la Sibiu. Aducând argumente ineluctabile, desprinse din publicistica eminesciană, am vorbit despre conștiința patriotică probată de ilustrul ziarist în pledoaria sa pentru Basarabia ca destin românesc. Adevărat analist politic, redactorul-șef de la ziarul *Timpul* din București cunoștea îndeaproape istoria Basarabiei și estima corect riscurile pretențiilor emise de Rusia cea puternică asupra acestui pământ străvechi românesc. Eminescu a pivotat în articolele sale pe ideea cardinală că „astăzi e dar timpul ca să întărim, atât în români, cât și în popoarele mari ale Apusului, credința în trăinicia poporului român.” Ceea ce uimește pe cititorul de astăzi este cât de mult a scris Eminescu în presa epocii despre

Basarabia și a făcut-o cu un patos patriotic bine temperat. O asemenea lecție de demnitate națională ar merita să figureze în manualele școlare ca raționament pus să acționeze asupra conștiinței românești de către un dascăl în ale politicii.

M. N. Rusu, critic literar, redactor-șef al revistei *Lumină Lină*, și-a intitulat comunicarea *Eminescu – premergător al „spațiului mioritic”* (*În memoria lui Dimitrie Vatamaniuc*). Făcând o interesantă demonstrație a continuității spiritului autentic românesc de-a lungul timpului, autorul comunicării a semnalat faptul inedit, anume că Eminescu a prefigurat teoria care avea să primească și să poarte mai târziu sigiliul gândirii lui Lucian Blaga.

Ștefan Stoenescu, de la Ithaca, New York, a prezentat comunicarea *Naționalism și/sau patriotism în poezia lui Eminescu prin similitudine cu situația romanticilor de expresie engleză*. În demonstrația sa, secolul al XIX-lea, numit și al națiunilor, a produs în estul Europei constituirea unor state naționale, precum acelea ale românilor sau maghiarilor, reconstituite pe baze noi în urma decăderii Imperiului Otoman. În acel context, definiția românească a patriotismului o dăduse Tudor Vladimirescu: „Patria este norodul, nu tagma jefuitorilor”. Scriitorii secolului al XIX-lea erau intelectuali-tribuni precum Dickens, realist-romantic, care demasca în romanele sale, apărute periodic sub forma foiletoanelor, silnicia claselor dominante și a instituțiilor precum Parlamentul, numit de istoricul și filosoful Thomas Carlyle „Camera palavrelor”, locul unde se ignora soarta crâncenă a lumpenproletariatului industrial. Scriitorii perioadei reacționau la criză dintr-un sentiment de „culpabilitate libertariană”. Eminescu, în literatura noastră, nu se sfiește să veștejească în *Scrisoarea III* demagogia liberalismului dezlănțuit. Animat de eroismul epocilor istorice fundamentale, el se dezice de credințele și zeitățile altor mari religii: și de Iehova și de Buddha, cum dezvăluise Schopenhauer religiile asiatiche, subliniind exclusiv crezul său constant romantic, cu repere și repertorii naționale. Pe Aron Pumnul, cel din prima lui poezie, îl prezintă ca „geniu”, „lucefăr”, stârnitor de „sentiment național”, termeni care s-au conservat până la capăt în universul său liric. Eminescu a cultivat antiteza în *Epigonii* sau în *Scrisoarea III* și într-o oarecare măsură în *Doina*, recurgând la soluții utopice romantice. Eminescu nu e doar animat de sentimente pur patriotice (precum cele definite de Cicero sau reluate de Președintele american Calvin Coolidge - adagii arhicunoscute precum: *ubi bene ibi patria* și respectiv, *Patriotism is easy to understand ... It means looking out for yourself by looking out for your country*). Eminescu este în primul rând naționalist prin locul pe care îl ocupă în conștiința sa cultul pentru trecutul istoric al întregii etnii (nu doar egotistic pentru bunăstarea unui grup socio-economic prosper) pentru totalitatea valorilor spirituale, pentru limbă și pentru ambientul natural specific („Codrul frate cu românul”) și nu în ultimul rând pentru tradițiile religioase. În acest context larg și complex trebuie înțeleasă

reacția sa față de elementul alogen oportunist și rapace. William Blake, poet și gravor al operelor sale, a creat o mitologie proprie în *Noul Ierusalim*, așa cum va exista în bună măsură reflectată și în selectarea frescelor din *Memento mori*. În *Rugăciune*, adresată Sfintei Fecioare, este o rostire în vremuri de restriște (ca și în mariologia specifică catolicismului, dar cu diferențe specifice notabile). În același diapazon, contemporanul său Gerard Manley Hopkins (1844-1889), preot iezuit convertit, într-o Anglie protestant-anglicană, realiza în 1875 poemul său *The Wreck of the Deutschland / Naufragiul Germaniei*. El imaginează un vas abia pornit spre America, purtând refugiați religioși, printre care un grup de maici catolice, pentru a scăpa de persecuția legiurilor protestante din *Germania*, așa numitele *Falk Laws*. În momentul suprem al scufundării navei, sfărâmate de stânci de către o tornadă în Marea Baltică, este rostită o cutremurătoare chemare a Maicii Starețe *Christ, come quickly!* Apelul agonice al Stareței este auzit și pogorârea Mântuitorului pentru preluarea sufletelor se produce instantaneu. Profesorul Stoenescu a semnalat astfel două forme de rugă rostită în condiții extreme, una privind existența unui popor, cealaltă pentru salvarea vieții veșnice.

Pr. Dr. Theodor Damian, scriitor, profesor de filosofie și etică la Metropolitan College of New York, președinte al Filialei americane a Academiei Oamenilor de Știință din România și al Institutului Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă, a dezvoltat afirmația lui Eminescu „Naționalitatea trebuie să fie simțită cu inima și nu vorbită numai cu gura”. În comunicarea sa, *Naționalism și patriotism la Eminescu*, Th. Damian, bazat pe articolele politice ale poetului-ziarist, a accentuat opoziția diametrală dintre simțământul autentic, angajarea totală spre binele patriei, al neamului, pe de o parte, și, pe de alta, clamările false, mascând interesele personale al politicianilor vremii sale, de cele mai multe ori străini de neam. Domnia Sa a explicat sensul noțiunilor de națiune/naționalism și patrie/patriotism în concepția lui Eminescu, precum și indignarea lui față de falsul patriotism, aspru criticat în întreaga sa activitate publicistică, arătând și riscu rile majore la care poetul s-a expus și care în final i-au periclitat însăși viața.

Dr. Doru Tsaganea, profesor la Metropolitan College of New York, a vorbit despre *Națiune și naționalism în opera lui Eminescu*. Pornind de la ideea că națiunea și naționalismul, prezent la Eminescu, au figurat și ca temă a Centenarului din 2018, Domnia Sa a constatat că pe plan internațional se vede o renaștere a naționalismului în Europa și S.U.A. Iubitor al noțiunilor clare, profesorul a definit „națiunea” drept o comunitate etnico-socială stabilă de oameni, fixată în funcție de teritoriu, interese economice și soartă comună. Națiunea este stadiul superior în evoluția unui popor. În Europa, dezvoltarea națiunilor în secolele XVIII și XIX a fost asociată cu dezvoltarea conștiinței identității naționale. Nu exista națiune pe vremea lui Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare sau Mihai

Viteazul, întrucât națiunea a apărut la români la fine de secol al XVIII-lea. Naționalismul s-a afirmat ca ideologie, inspirând acțiunea politică și militară în Germania în timpul luptelor pentru eliberare de sub dominația napoleoniană și s-a răspândit în Europa întregă ca bază ideologică a eliberării națiunilor de sub dominația imperiilor. În artă, el a fost asociat cu romantismul și școlile artistice naționale. Vorbitorul a atras atenția asupra noțiunii de naționalism șovin ca ideologie a oprimirii altor popoare, subliniind diferența fundamentală dintre naționalism ca respect și dragoste pentru propria națiune și naționalism șovin ca denigrare a valorii altor popoare și justificare a oprimirii lor. De aceea, orice naționalism este patriotism, dar nu și invers. Ștefan cel Mare era patriot, dar nu naționalist, pentru că pe atunci nu exista națiunea. În schimb, Eminescu era naționalist și patriot în *Scrisoarea III*, spre exemplu. Dar nu era naționalist șovin, cum a demonstrat convingător I. Slavici în *Amintirile* lui, explicând sensul formulărilor „bulgăroi cu ceafa groasă, grecotei cu nas subțire”, care nu vizează acele popoare, ci pe parveniții care au ocupat poziții importante spre a jefui nația română. Critica membrilor altor popoare – greci, evrei, bulgari, ruși – nu se baza pe criterii rasiale, religioase, etnice sau culturale, ci pe situația economică a României din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, când un număr important de posturi cheie în stat erau deținute de străini și nu de români, Vechiul Regat aflându-se pe atunci în plin proces de tranziție de la o economie agrară, asociată cu marile proprietăți moșierești, la o economie burgheză, legată de industrie și servicii. Atunci când în poezia *Doina* autorul observă cu durere că „De la Nistru pân la Tisa/ tot românul plânsu-mi-s-a/ Că nu mai poate străbate/ De-atâta străinătate” el apără propria națiune română de cotopirea veneticilor lacomi și abuzivi. În lumina acestui adevăr, nici un atac împotriva lui Eminescu nu se justifică.

Universitara Valentina Ciaprazi, profesoară de limbă și literatură franceză la Colegiul LaGuardia din New York, a răspuns întrebării *Ne mai trebuie Eminescu azi?*, demonstrând că poetul dăinuie ca un simbol viu al perenității noastre.

Propunându-și să mențină dialogul artelor plastice așa cum ele se afirmă astăzi la conaționalii noștri de pe ambele maluri ale Atlanticului, Galeria SPIRITUS (Director Viorica Colpacci), a fost prezentă și la ediția a XXVI-a a evenimentului, la care au fost expuse lucrări ale unor artiști din România, precum Nicolae Sava, Cristina Călinescu Fodor, Vlad Iulian Fodor, Paula Slivinschi, Livia Mărculescu, Cristian Macovei, Marin Răducu, și totodată din SUA, ca Viorica Colpacci, Garabet Salgian, Maria Tăzlăoanu, Alexandra Stoenescu din New York, Cătălina Sidea din Chicago și Despina Amărieștii din California.

În cea de-a II-a parte a simpozionului, desfășurată în 13 ianuarie 2019, Pr. Th. Damian a oficiat la Biserica Sf. Petru și Pavel din Astoria o slujbă de pomenire, prezentă dintru începuturile evenimentului, respectiv

de acum 26 de ani, ca moment distinct și încărcat de emoție în programul manifestării newyorkeze. În acest an, alături de poezii Mihai Eminescu și Grigore Vieru, au fost pomeniți mitropolitul Antonie Plămădeală, George Alexe și memorandistul transilvănean Nicolae Cristea.

A urmat programul din sala socială a Bisericii, moderat de Ing. Cristian Pascu, program variat și încărcat de o profundă emoție românească. El a cuprins recitaluri de poezie originală susținute de membrii parohiei, între care au fost aplaudate doamnele Nicole Smith și Felicia Georgescu, dar și de membrii Cenaclului literar „M. Eminescu”, între care Th. Damian, Valentina Ciaprazi și Elena Mîtru.

Un moment așteptat de cei interesați să cunoască ce noutăți vin din România a fost lansarea, în cadrul Cenaclului literar a unor recente apariții editoriale, ca *Meditațiuni politico-istorice. Spre Marea Unire* de Nicolae Cristea, Editura D*A*S, Sibiu, o ediție îngrijită de Anca Sîrghie și Marin Diaconu și *Întâlnire pe calea undelor. Interviuuri despre scriitori români*, Editura Technomedia din Sibiu, de Anca Sîrghie și Alexandru Brașovean, vol.1 fiind prefațat de Ana Blandiana, și vol.2, cu un cuvânt înainte semnat de Maria Daniela Pănăzan. Prima carte s-a bucurat de prezentarea criticului literar M.N. Rusu, iar cele două volume de interviuri despre scriitori români au fost recenzate cu vervă și autoritate științifică de Prof. Th. Damian. Noile apariții se constituie, în concluzia prezentatorilor, ca o contribuție de valoare pentru cultura română, iar universitara Anca Sîrghie este de peste un deceniu o prezență emblematică la simpozionul dedicat marelui poet la New York. De aceea, Domnia Sa a primit din partea Societății române creștine „Dorul” o medalie splendidă, placată cu aur de 14 carate, având diametrul de 50 mm, cu Regele României Carol I pe față și pe revers cu Regina Elisabeta, soția sa poetă, cunoscută sub numele de Carmen Sylva, care a tradus din poezia eminesciană.

Programul a continuat cu Dna Alexandra Pevida, care a interpretat cu splindida ei voce romanțele pe textele marelui poet *Pe lângă plopii fără soț* și *Mai am un singur dor*. Copiii Școlii de duminică au lecturat poezii din creația lui Mihai Eminescu, sub îndrumarea profesoarei Irina Anițului, care a asigurat momentului un caracter interactiv, prin solicitarea ca recitatorii invitați la cenaclu să răspundă în limba română unor întrebări cu miez patriotic. S-au remarcat între copii Natalie Pascu, Justina Anițului, Ana Maria Paul, Isabella Pascu, Aaron Anițului și Dora Paul.

Reuniunea s-a încheiat cu concluziile pe care le-a formulat Dl președinte al Societății „Dorul”, Cristian Pascu, în calitate de coorganizator al evenimentului așezat sub semnul unei curate trăiri patriotice românești. Prof. univ. Dr. Th. Damian a anunțat că peste o săptămână se va desfășura în comunitatea conaționalilor noștri newyorkezi ediția a XXVI-a a Simpozionului dedicat Unirii Principatelor Române, un alt memorabil moment, ce atrage atenția instituțiilor culturale din România că asemenea sărbători naționale pot fi marcate prin programe științifice și artistice, nu

doar prin zile de vacanță, destinate distracției și odihnei. Dna Anișoara Constantinescu a oferit participanților la eveniment o tratație cu un meniu bogat românesc.

Zilele petrecute la New York mi s-au părut mai neîncăpătoare ca niciodată, căci la Muzeul de artă contemporană MOMA am descoperit sala cea mai strălucită, cu 11 lucrări ale lui Constantin Brâncuși, iar la Public Library am căutat cărți în limba română ale scriitorilor noștri și - uimitor! - am găsit și trei dintre volumele mele. Dar surpriza cea mare abia apoi a venit, când am aflat că ne-a sosit o invitație de la I.C.R.-ul din New York pentru concertul Orchestrei Naționale Simfonice, aflate în turneu peste Ocean. Așadar, există vise care se împlinesc! La intrarea în sala de concert ne-a întâmpinat însuși directorul I.C.R.-ului newyorkez, Dl Dorian Branea, căruia am ținut să-i mulțumim pentru invitație. L-am cunoscut pe dirijorul concertului, Cristian Măcelaru, care ne-a salutat cu multă sollicitudine. Spectatorii nu erau numai români, ci am observat și mulți americani, care au aplaudat ca și noi *Rapsodia* lui George Enescu. Pe noi ne-a încântat îndeosebi violoncelistul Andrei Ioniță prin pasiunea și acuratețea interpretării lui solistice. Mi-am amintit că dirijorul Cristian Măcelaru comenta într-un interviu recent: „Tot acest turneu este o culminație a ideii că venind împreună, cu toții, într-un spațiu cultural, vom putea găsi, de fapt, esența care ne unește pe noi ca oameni, ca ființe care pot să-și exprime emoțiile, sentimentele, frumusețea interioară... prin muzică.” Întreaga orchestră ne-a impresionat cu exuberanța sa tinerească. Așadar, încă o seară minunată de cultură românească în metropola lumii! Despărțirea de prieteni nu a fost deloc facilă, ei promițându-mi că data viitoare mă vor purta și la mausoleul generalului de origine română George Pomuț, despre care se știe că negociase Alaska de la ruși pentru americani, care au cumpărat-o cu 7,2 milioane de dolari, o sumă modestă. Urmează să vizitez chiar și insula Bayonne, unde a fost amplasat un monument intitulat *Lacrima*, creat de Zurab Tsereteli în memoria celor uciși în 11 septembrie 2001 la New York și totodată o declarație împotriva terorismului. Este un cadou al Rusiei către S.U.A., monumentul fiind aliniat cu *Statuia Libertății*. Fiind realizată din nichel, *Lacrima* cântărește 4 tone, având înălțimea de 12 m, iar cadrul este din oțel acoperit cu bronz. În spatele ei pe un panou figurează numele celor decedați, amintind de *Vietnam Memorial*. Mi-aș dori să mă aflu cândva în fața acestui monument atât de expresiv în simplitatea lui. Dar câte nu mai sunt de văzut la New York?!

Centrul Manhattanului se înnoiește permanent, având zone de șantier, care lasă impresia că americanii nu acceptă să mai rămână nici un copac natural între atâtea clădiri de nichel și sticlă. Totuși, Promenada pe care m-am plimbat la înălțime, împreună cu Dna profesoară Nicole Smith, este o esplanadă de câțiva kilometri numită Highline, o oază de verdeață vara, dar una care mai păstrează traseele trenurilor ce cărau cândva materiale. Am aflat de la doamna profesoară Smith că aici unei zone

industriale dezafectate i s-a dat astfel o destinație de agrement foarte apreciată de localnici și de turiști. Un punct de atracție turistică este Union Square, având în centru statuia președintelui George Washington și radial dispuse plachete cu basoreliefuri metalice reprezentând momentele cele mai importante din istoria metropolei, dispuse pe ani. Am salutat din mers gigantica clădire Google și ne-am oprit în față la celebra Medisson Square Garden, de care se leagă numele atâtor celebrități. În Greeley Square am admirat și statuia lui Horace Greeley (1811-1872), politician și ziaristul care a fondat publicația *New York Tribune*. La despărțire, frazele prietenilor mei începeau în mod repetat cu formularea “Când ai să vii data viitoare...” devenită o invitație neoficială. Da, și eu doresc să revin la New York cât de curând, ca și prietenii mei de acolo.

Am plecat spre Denver, următorul meu popas literar, cu convingerea că la New York există conaționali ai noștri fericiți, trăind cultural la modul românesc, ferindu-se astfel de lumea haotică ce-i înconjoară. Parcă acum, mai mult decât oricând am văzut, augmentându-se sub ochii mei, dialogul fertil și dinamic al țării cu diaspora sa de peste Atlantic. Așadar, un semn de normalitate, temei pentru o firească devenire viitoare.

ANCA SÎRGHIE

Sibiul prezent la „Hora Unirii” de la New York

Între sărbătorile noastre naționale, Unirea Principatelor Române de mult timp cade într-o nemeritată desuetudine, căci mai peste tot în țară ea trece neonorată cum se cuvine. Propria mea experiență se oprește undeva în anii studenției când la Cluj în fața Bibliotecii Centrale Universitare, adesea pe un ger năpraznic, întindeam în ziua de 24 ianuarie câte o horă, cântându-ne chiar noi melodia dragă tuturor. Îmi amintesc ce bucurie încercam pentru o asemenea ispravă inițiată studențește, dar nu rețin vreo manifestare oficială de amploare.

Nici în anotimpul postdecembrist nu s-a ameliorat atitudinea oficială față de acest eveniment politic crucial. În afară de Iași, unde urmăresc la fiecare 24 ianuarie programele transmise prin intermediul buletinului de știri, în restul țării nu știu să se organizeze în ultimii ani evenimente artistice și științifice semnificative, ca și când numai Moldova simte mândria de a se fi unit cu Țara Românească, nu și invers. Las în acest an 2019 să mă contrazică faptul că pictura lui Th. Aman intitulată *Proclamația Unirii*, realizată în 1861 și în care este immortalizat un moment al adunării electivă de la București, va fi expusă în Sala Lapidarium din Muzeul Național de Istoria României pentru o perioadă determinată de timp. Doar această inițiativă artistică însă nu este suficientă, iar despre alte forme de

rememorare a evenimentului politic de la 24 ianuarie 2019 nu am auzit, fie și doar din cauză că nu mă aflu în țară.

Iar dacă tot este vorba de o sărbătoare marcată în calendar ca zi liberă de la serviciu, atunci preocuparea fiecăruia este să plece cât mai departe spre o destinație dorită și nu să se adune delaolaltă cu ceilalți spre a glosa pe marginea importanței istorice a evenimentului ce stă la baza Statului Român de astăzi. Nici măcar nu au dreptate cei ce gândesc că despre Unirea Principatelor Române s-a spus deja tot și nu mai este nimic de aflat. Ba mai este destul și de aflat, și de făcut, ne-ar spune Pr. Prof. univ. Th. Damian de la New York, care cu începere din 1993, la cinci ani de la sosirea în America, a înființat Institutul Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă, alături de Cenaclul „Mihai Eminescu”, devenit mai vizibil în întreaga lume prin revista sa *Lumina lină*, și care organizează în fiecare an Simpozionul dedicat Unirii Principatelor Române, tocmai ajuns la a XXVI-a ediție, cea în care se marchează 160 de ani de la marele eveniment istoric. Prin tradiție, participanții vin vestimentați în costume românești și sala socială a Bisericii Sf. Ap. Petru și Pavel din Astoria newyorkeză se colorează în simbolice costumații din cele mai diferite colțuri ale României, căci mândri să le poarte nu sunt numai adulții ci și copiii. Nu puteam face excepție, așa că în bagajul cu care am plecat la New York am așezat la loc ferit de orice murdărie costumul meu autentic de Săliște, cusut acum peste 100 de ani. Așa am făcut și în anii trecuți când răspundeam invitației de a participa la acest eveniment. Nu concepeam ca în acest an să fac o excepție.

Simpozionul a fost deschis cu un preludiu muzical, în care cu toții am cântat cu entuziasm *Deșteaptă-te, române*. Apoi sesiunea științifică a început și nu lipsea niciunul dintre cei șapte comunicanți aflați în program, iar temele mi se păreau interesante.

Pr. Theodor Damian, profesor de filosofie și etică la Metropolitan College of New York, președinte al Filialei americane a Academiei Oamenilor de Știință din România și al Institutului Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă, New York, a vorbit despre *Ierarhii Bisericii Ortodoxe și Unirea Principatelor Române*. Ca și în alți ani, eu am fost invitata de onoare a simpozionului, sosită de la Sibiu, ca universitară, specializată în literatura română, scriitoare și jurnalistă. Am prezentat rodul unei cercetări recente intitulată *Vasile Alecsandri și Unirea Principatelor*. Dr. Doru Tsaganea, profesor la Metropolitan College of New York, a dezvoltat tema *Unirea Principatelor Române, moment semnificativ în crearea statului național unitar român*. M. N. Rusu, critic și istoric literar, redactor-șef al revistei *Lumina Lină*, New York a coborât în timp la *Iancu Văcărescu și pledoaria lui pentru Unire pe scena teatrului german din Brașov, în stagiunea 1822-23*. Dr. Napoleon Săvescu, președintele societății internaționale „Dacia Revival” și directorul revistei *Dacia Magazin*, a fost atras de ideea *Unirii ca reunificare*. Concret, vorbitorul s-a

oprit asupra Ecaterinei Vogoride (Cocuța), care în loc să râvnească a deveni domniță a Moldovei, în situația în care Nicolae Vogoride caimacamul, bărbatul ei ambițios, va opri unirea, ea decide să dea în vileag corespondența compromițătoare a lui, după ce el falsificase alegerile pentru Divanul ad-hoc al Moldovei. În ajutor i-a sărit fratele ei vitreg, Costache Negri, publicând acele documente epistolare în străinătate și apoi în Moldova. Datorită Cocuței, alegerile s-au reluat și victoria unioniștilor a fost zdrobitoare. Ascultându-i istoria, mă gândeam că o asemenea personalitate uimitoare ca spirit al adevărului și dreptății, ca temerară susținătoare a unirii, merită să fie cunoscută de tot românul și chiar în lumea largă. Cocuța poate să devină- de ce nu?- eroina unui roman. Poeta Valentina Ciaprazi, profesoară de limbă și literatură franceză la Colegiul LaGuardia din New York, a vorbit cu însufletire despre *Elena Cuza, femeia din spatele creatorului României moderne*. Gabriel Gherasim, scriitor și psiholog la New York, a prezentat tema *Cuza Vodă și reunirea Principatelor Române în context universal*.

Programul artistic care a urmat a fost susținut de poezii Cenaclului „Mihai Eminescu” din New York. Astfel Valentina Ciaprazi, Elena Mitru și Th. Damian au citit versuri pe tema Unirii din creațiile proprii.

Sufletele s-au încălzit și la momentul mult așteptat în toate edițiile simpozionului, cel al *Horei Unirii*, s-au prins în joc toți participanții la eveniment. Voioșie, entuziasm național, frumusețe a costumelor, care astfel se etalau în toată splendoarea lor. A fost evidențiat costumele mele de Săliște, pentru că era complet, cel mai elegant cu cromatica sa alb-negru, cel mai vechi și autentic. O horă nesfârșită, repetată și iar repetată, o horă care am fi dorit să nu se mai oprească, trecând veselă peste Atlantic spre țară.

La fel de plăcut publicului a fost și recitalul copiilor de la Școala de duminică a Bisericii, între ei remarcându-se Alex Orza, Andrei Damian, Justina Anițului, Thomas Rădescu, Sophie-Marie Chirilă și Aaron Anițului, care au citit expresiv poezii patriotice din creația lui Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu, George Coșbuc, Andrei Bârseanu, Octavian Goga, Nichita Stănescu, Grigore Vieru, Dumitru Matcovschi, Diana Enachii și Gheorghe Ion Păun. Profesoara cursului duminical de limbă română Irina Anițului a intrat într-un dialog interactiv cu elevii ei, care au fost îndemnați să răspundă la întrebarea: De ce ești tu mândru ca român? Și răspunsurile au fost foarte diferite, dovedind că acești copii care cresc la New York au contact cu România, unde vizitează în vacanțe de vară zone splendide ca natură, că iubesc tradițiile, învață limba și cu plăcere mănâncă produsele gastronomiei transmise din moși-strămoși.

Merită să recunoaștem că o asemenea inițiativă ar da roade oriunde trăiesc români în lumea largă și, nu mai puțin, chiar în țară.

VIORICA COLPACCI

Omagiu eminescian

Simpozionul Mihai Eminescu a prilejuit și în anul acesta artiștilor Galeriei Spiritus expunerea în cadrul simpozionului a unor lucrări de artă plastică inspirate din lirica marelui poet.

Lucrările de o înaltă ținută artistică aparțin unor artiști din Statele Unite (New York, Chicago și California), și unor artiști invitați din România.

Prin lucrările care fie că au reprezentat portretul poetului într-o compoziție elaborată, sintetică, încărcată de simboluri ca în cazul maestrului Nicolae Sava, sau au ilustrat anumite poeme eminesciene ca în lucrările Cătălinei Sidea, Alexandra Stoenescu, și Mariei Tăzlăuanu, ori au redat atmosfera romantică proprie creației eminesciene, au fost și piesele semnate de Paula Slivinschi, Cristina Călinescu Fodor, Cristian Macovei, Livia Mărculescu, dar și altele dedicate acestui eveniment de artiștii Viorica Colpacci, Despina Amăriuței, Iulian Fodor și Răducu Marin, astfel că expoziția Galeriei Spiritus a constituit un tribut și un omagiu adus marelui sărbătorit și culturii noastre naționale, care au zidit sufletul, și au marcat specificul unic al sensibilității artistului român.



Cristian Macovei, *Dialog*

❖ Duminică, 11 noiembrie 2018, a avut loc la Biserica „Sf. Ap. Petru și Pavel” din Astoria, New York, serbarea de Lăsatul Secului pentru Postul Crăciunului precum și un eveniment centenial în care s-au ținut comunicări după cum urmează: Pr. Prof. univ. Dr. Theodor Damian: *100 ani de la încetarea Primului Război Mondial*; Gabriel Gherasim, istoric, psiholog, scriitor: *100 ani de la hotărârea Congresului Bucovinei de Unire cu România*; M. N. Rusu, critic și istoric literar: *Poeți bucovineni despre reunificarea Bucovinei cu Regatul României*.

❖ Duminică 18 noiembrie 2018, în sala socială a Bisericii, în cadrul sedinței Cenaclului literar „M. Eminescu”, a fost lansat volumul *VestArt* și placheta *Expresii expresive*, ambele de Elena Mitru. Au vorbit Theodor Damian, Valentina Ciaprazi, Mariana Terra și autoarea.

❖ Între 22 noiembrie și 3 decembrie 2018 Pr. Th. Damian a făcut parte din delegația Societății române creștine „Dorul” din New York (înființată în 1903), împreună cu președintele acesteia Ing. Cristian Pascu, Dnii Valentin Pipa și Cristian Boghian realizatorul programelor Romanian TV, NY, care s-a deplasat în România pentru a fi de față la evenimentele centeniale naționale desfășurate acolo cu ocazia împlinirii a 100 ani de la reunificarea Transilvaniei cu România.

Astfel în itinerarul din țară delegația a vizitat pe 24 nov. (sâmbătă) Mausoleul de la Mărășești; pe 25 noi. duminică, a fost prezentă la sfințirea Catedralei Mântuirii Neamului din București; pe 26 și 27 nov. a fost prezentă la Suceava și Botoșani pentru manifestările culturale de acolo. Pe 28 nov. Pr. Th. Damian a revenit la București pentru a oferi un interviu la postul TVR Internațional și pentru a participa, pe 29 nov., la ceremonia de la Ateneul Român unde au fost celebrați cei 100 de români din întreaga diasporă românească selectați de Ministerul Românilor de Pretutindeni în cadrul programului „100 pentru centenar” (Pr Th. Damian fiind unul dintre cei 100), după care a plecat la Alba Iulia pentru a se întâlni acolo pe 1 dec. cu ceilalți membri ai delegației „Dorul” venite de la Suceava și a lua parte la manifestările naționale. De la Alba Iulia s-a revenit la București și apoi la New York.

❖ Duminică, 16 dec. 2018, în sala socială a Bisericii, în cadrul Cenaclului literar „M. Eminescu” a fost lansată ediția a doua în engleză a volumului *Prayers in Hell* de Th. Damian, volum apărut la editura Litfire din Atlanta, Georgia. Au vorbit M. N. Rusu, Mariana Terra și autorul.

❖ Pe data de 25 decembrie la Biserica “Sf. Ap. Petru și Pavel” s-a celebrat marea sărbătoare a Nașterii Domnului. După Sf. Slujbă cei prezenți au cântat colinde tradiționale după care a urmat vizita lui Moș Crăciun care a oferit daruri copiilor și tinerilor noștri în fața pomului împodobit.

❖ Sâmbătă, 5 ianuarie 2019, s-a construit în fața Bisericii tradițională cruce de gheață pentru slujba Bobotezei de a doua zi. Echipa de constructori: Dnii Ciprian Solomon, Marius Stoica, Sorin Lazăr, Cristian Pascu, Andrei Damian, Nicu Paris și Doamnele Claudia Damian și Nicole Smith.

❖ Slujba Bobotezei s-a ținut duminică pe 6 ianuarie 2019 în Biserică întâi și apoi afară, în fața monumentalei cruci de gheață, mărturie ortodoxă într-un cartier multi-religios american.

❖ În zilele de 12-13 ianuarie 2019 a avut loc la New York cea de-a 26-a ediție a Simpozionului „M. Eminescu” organizat de Institutul Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă și de Societatea română creștină “Dorul” (fondată în 1903) sub auspiciile filialei americane a Academiei Oamenilor de Știință din România și ale Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi.

În partea întâi a Simpozionului, în sala mare a restaurantului românesc “Boon” din Queens, după deschiderea lucrărilor de către Pr. Prof. Dr. Theodor Damian și de Ing. Cristian F. Pascu, au prezentat comunicări pe tema generală: *Discursul identitar la Eminescu: Patriotism și naționalism ieri și azi în conștiința românească*, următorii:

Prof. univ. Dr. Anca Sîrghie, scriitoare, ziaristă, profesoară de literatură, Universitatea „Alma Mater”, Sibiu, invitata de onoare a Simpozionului, *Un model de conștiință patriotică: pledoaria ziaristului Eminescu pentru Basarabia*; M. N. Rusu, critic și istoric literar, redactorșef al revistei *Lumină Lină/ Gracious Light*, New York: *Eminescu – premergător al “spațiului mioritic” (În memoria lui Dimitrie Vatamaniuc)*; Ștefan Stoenescu, anglist și românist, comparatist și editor, Ithaca, New York: *Naționalism și/sau patriotism în poezia și/sau eseistica lui Eminescu prin similitudine cu situația întâlnită la romanticii de expresie engleză*; Pr. Prof. univ. Dr. Theodor Damian: *“Naționalitatea trebuie să fie simțită cu inima și nu vorbită numai cu gura” (M. Eminescu)*; Prof. univ. Dr. Doru Tsaganea: *Elemente de politică externă în articolele lui Eminescu, gazetarul*; Prof. univ. Valentina Ciaprazi, scriitoare, profesoară de limbă și literatură franceză, LaGuardia College, New York: *Ne mai trebuie Eminescu azi?*

Moderatoarea lucrărilor a fost prof. Mariana Terra, redactor al ziarului *Romanian Journal*, New York. Galeria de artă SPIRITUS (director Viorica Colpacci) a expus lucrări ale unor artiști din SUA și din România.

Partea a doua a Simpozionului a fost desfășurată la Biserica “Sf. Ap. Petru și Pavel”, după Sf. Slujbă, începând cu parastasul tradițional pentru Mihai Eminescu, dar și pentru Grigore Vieru, Mitropolitul Antonie Plămădeală, George Alexe, și anul acesta și pentru memorandistul transilvănean Nicolae Cristea.

După deschiderea oficială făcută de Pr. Th. Damian și Ing. Cristian F. Pascu, s-a citit poemul *Rugăciune* de Eminescu. Au avut loc recitări din creația eminesciană dar și din alți poeți clasici și moderni precum și din creația unor membri ai cenaclului nostru literar din New York.

În cadrul Cenaclului “M. Eminescu” a fost lansate volumele Nicolae Cristea, *Meditațiuni politico-istorice. Spre Marea Unire*, o ediție îngrijită de Anca Sîrghie și Marin Diaconu și *Întâlnire pe calea undelor. Interviuri despre scriitori români*, de Anca Sîrghie și Alexandru Brașovean. Au vorbit despre volume M. N. Rusu și Th Damian, respectiv Anca Sîrghie. Copiii și tinerii Școlii de duminică, sub conducerea profesoarei lor Irina Anițului, au oferit audienței un variat program artistic dedicat lui Eminescu.

Alexandra Pevida, cu splendida ei voce a cântat romanțe pe texte de Eminescu.

❖ Duminică 20 ianuarie 2019, la Biserica “Sf. Ap. Petru și Pavel” din New York s-au desfășurat lucrările celui de-al 26-lea Simpozion dedicat Unirii Principatelor Române, eveniment organizat de Institutul Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă în colaborare cu Societatea Română Creștină “Dorul” din New York, sub auspiciile filialei americane a Academiei Oamenilor de Știință din România și ale Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi.

În protocolul deschiderii au vorbit organizatorii Pr. Th. Damian și Ing. Cristian F. Pascu, s-a cântat imnul *Deșteaptă-te române*, după care au urmat comunicările pe tema evenimentului astfel:

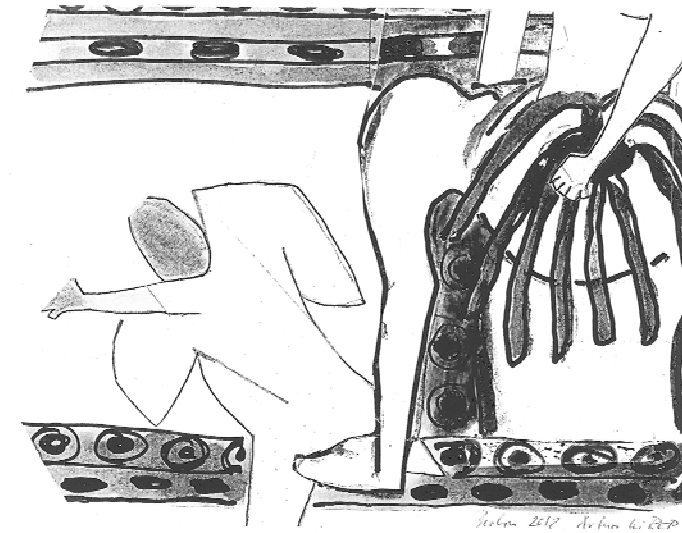
Pr. Prof. univ. Dr. Theodor Damian: *Ierarhii Bisericii Ortodoxe și Unirea Principatelor Române*; Prof. univ. Dr. Anca Sîrghie, scriitoare, ziaristă, profesoară de literatură, Universitatea “Alma Mater”, Sibiu, invitată de onoare: *Vasile Alecsandri și Hora Unirii*; Prof. univ. Dr. Doru Tsaganea: *Unirea Principatelor Romane, moment semnificativ în crearea statului național unitar roman*; M. N. Rusu, critic și istoric literar, redactor-șef al revistei *Lumină Lină*, New York: *Iancu Văcărescu și pledoaria lui pentru Unire pe scena teatrului german din Brașov, în stagiunea 1822-23*; Dr. Napoleon Savescu, președintele societății internaționale „Dacia Revival”, directorul revistei *Dacia Magazin: Unirea ca reunificare*; Prof. univ. Valentina Ciaprazi, scriitoare, profesoară de limbă și literatură

franceză, LaGuardia College, New York: *Elena Cuza, femeia din spatele creatorului României moderne*; Gabriel Gherasim, ziarist, scriitor, psiholog, New York: *Cuza Vodă și reunirea Principatelor Române în context universal*.

A urmat un bogat recital de poezie susținut de cei prezenți și de tinerii și copiii Școlii de duminică îndrumați de Prof. Irina Anițului, după care s-a cântat și dansat Hora Unirii.

❖ Duminică 27 ianuarie 2018 s-a sărbătorit la Biserica noastră Hramul Institutului Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă, ai cărui patroni sunt Sf. Trei Ierarhi: Grigore, Vasile și Ioan. Au avut loc lucrările Adunării generale a parohiei.

❖ În perioadele 2 februarie – 8 martie Pr. Th. Damian a fost plecat în Germania și România. A fost suplinat la Biserică de către Pr. Vasile Ghilezan.



Hans Uwe Haus

INFORMAȚII

NAPOLEON SĂVESCU
transmite o știre

Despre împrumuturi lingvistice

În anul 1982, sub patronajul Academiei Maghiare de Științe, a fost tipărită o carte de lingvistică numită *A Magyar Szokeszlet Roman Elemeinek Törtene* în care se dovedește că 2.333 de cuvinte din lexicul de bază al limbii maghiare sunt împrumuturi din limba română!!!

Cu toate că această carte a ajuns un an mai târziu la Academia Română, adică în anul 1983 (după cum ne spune directorul editurii Uranus, Dumitru Ioncică), lingviștii români au ignorat-o, astfel că aceleași 2.333 de cuvinte pe care ungurii demonstrează că le-au împrumutat din limba română, în *Dicționarul Explicativ al Limbii Române* apar ca împrumuturi din... maghiară (!!!) sau alte limbi.”

PS. Oare pentru cine este bun DEX-ul romanesc? Doar pentru alogeni care l-au scris?

ANUNTURI

Biserica noastră: St. George Episcopal Church in Astoria, pe 27 Ave cu 14 Street (lângă East River).

Slujbele duminicale (Sf. Liturghie) au loc la ora 2:00 PM. Mijloace de transport: Metrou N și W până la stația Astoria Boulevard; bus Q18 (stop 14 street), Q102 și Q103.

Studiul Biblic (sunați pentru înscriere la 718-626-6013)

Cenaclul literar “M. Eminescu”: Vinerea la fiecare două săptămâni.
Vizitați www.romanian-institute-ny.org sau vedeți anunțurile afișate pe pagina facebook „Theodor Damian – New York”.

Școala de Duminică: În fiecare duminică, după Sf. Slujbă, la Biserică.
Pentru detalii sunați la tel. 914-409-3483 (Prof. Irina Anițului) sau 917-892-6013 (Pr. Th. Damian).

Pentru detalii sunați la 718-626-6013

Vizitați www.romanian-institute-ny.org sau vedeți anunțurile afișate

pe pagina facebook „Theodor Damian – New York”.

Broadway Medical Office

Napoleon Săvescu, MD Medicina interna, mica chirurgie
F. Christodoulidou, MD Med. interna, haematologie, oncologie
Iqbak, MD Cardiologie
Mircea Golimbu, MD Urologie, Prof. NYU
Dan R. Cimponeriu, MD Gastroenterologie, Hepatologie

Cabinetul nostru este dotat cu echipament
nou si modern pentru:



X-Ray
EKG
Spirometrie (Evaluari Pulmonare)
Sonografii Abdominale,
de Rinichi si Cardiace
Cardiotrace (EKG prin telefon)
24 de ore Halter Monitor
Sigmoidoscopii si Pap smear
Tens (Stimulare electirca)
Ultrasound
Timpanometrie
toate testele de sange si urina
teste pentru depistarea
cancerului de colon si ulcer
teste pentru aids (rezultatul in 24-48 ore)
Tratamente specializate

Luni, Marti, Joi 10am-8pm
Miercuri 4-8pm
Sambata 10am - 4pm

Fara programare

21-26 Broadway, LIC, NY 11106 (718) 932-1700

subway: N pana la statia Broadway (Queens)
bus: Queens 104 de la 48 Street, Sunnyside, Q 19 A de la 82nd Street,
Jackson Heights
Manhattan 101 de la 59th Street, Manhattan, pana la Steinway,
unde schimbati cu Q 104.